

REGULAMENTUL (CE) NR. 1371/2007 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 23 octombrie 2007****privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 71 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European (1),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor (2),

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat, având în vedere proiectul comun aprobat de Comitetul de conciliere la 31 iulie 2007 (3),

întrucât:

- (1) În cadrul politicii comune din domeniul transporturilor, este important să se asigure protecția drepturilor călătorilor din transportul feroviar și să se îmbunătățească calitatea și eficiența serviciilor de transport feroviar de călători pentru a contribui la creșterea ponderii transportului feroviar în raport cu alte moduri de transport.
- (2) Comunicarea Comisiei intitulată „Strategia pentru politica de protecție a consumatorilor 2002-2006” (4) stabilește ca obiectiv atingerea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor în domeniul transporturilor în conformitate cu articolul 153 alineatul (2) din tratat.
- (3) Deoarece călătorul din transportul feroviar reprezintă partea defavorizată a contractului de transport, este necesar ca drepturile călătorilor în această privință să fie asigurate.
- (4) Drepturile utilizatorilor de servicii feroviare includ primirea de informații privind serviciul de transport, atât înaintea cât și în timpul călătoriei. Ori de câte ori este posibil, întreprinderile feroviare și vânzătorii de legitimații de transport trebuie să furnizeze aceste informații în prealabil și cât mai curând posibil.
- (5) Cerințe mai detaliate privind furnizarea de informații asupra călătoriei vor fi stabilite în specificațiile tehnice de interoperabilitate (STI) menționate în Directiva

(1) JO C 221, 8.9.2005, p. 8.

(2) JO C 71, 22.3.2005, p. 26.

(3) Avizul Parlamentului European din 28 septembrie 2005 (JO C 227 E, 21.9.2006, p. 490), Poziția Comună a Consiliului din 24 iulie 2006 (JO C 289 E, 28.11.2006, p. 1), Poziția Parlamentului European din 18 ianuarie 2007 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial), Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 25 septembrie 2007 și Decizia Consiliului din 26 septembrie 2007.

(4) JO C 137, 8.6.2002, p. 2.

2001/16/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 martie 2001 privind interoperabilitatea sistemului feroviar convențional (5).

- (6) Consolidarea drepturilor călătorilor în transportul feroviar trebuie să se bazeze pe sistemul dreptului internațional existent în această privință, prevăzut în Apendicele A – Reguli uniforme privind Contractul de transport feroviar internațional de călători și bagaje (CIV) la Convenția privind transporturile feroviare internaționale (COTIF) din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată de Protocolul de modificare a Convenției privind transporturile feroviare internaționale din 3 iunie 1999 (Protocolul din 1999). Cu toate acestea, este de dorit să se extindă domeniul de aplicare al acestui regulament și să se protejeze nu numai călătorii internaționali, ci și călătorii naționali.
- (7) Întreprinderile feroviare ar trebui să coopereze pentru a facilita transferul călătorilor din transportul feroviar de la un operator la altul prin furnizarea de bilete directe ori de câte ori este posibil.
- (8) Furnizarea de informații și legitimații de transport pentru călătorii din traficul feroviar trebuie facilitată prin adaptarea sistemelor informatice la o specificație comună.
- (9) Punerea în aplicare ulterioară a sistemelor de informare a călătorilor și de rezervare trebuie să fie realizată în conformitate cu specificațiile tehnice de interoperabilitate (STI).
- (10) Serviciile de transport feroviar de călători ar trebui să fie în avantajul tuturor cetățenilor. În consecință, persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă, cauzată de invaliditate, de vârstă sau de orice alt factor, ar trebui să beneficieze de acces la transportul feroviar în condiții comparabile cu ceilalți cetățeni. Persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă au în egală măsură cu toți ceilalți cetățeni dreptul la libera circulație, la libertatea de alegere și la nediscriminare. Între altele, trebuie acordată o atenție deosebită furnizării de informații persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă cu privire la accesibilitatea serviciilor feroviare, condițiile de acces la materialul rulant și echipamentele de la bord. Pentru a furniza călătorilor cu deficiențe senzoriale informații optime privind întârzierile, ar trebui utilizate sisteme vizuale și auditive adecvate. Persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă ar trebui să aibă posibilitatea de a cumpăra legitimații de transport la bordul trenului fără taxe suplimentare.

(5) JO L 110, 20.4.2001, p. 1. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2007/32/CE a Comisiei (JO L 141, 2.6.2007, p. 63).

- (11) Întreprinderile feroviare și gestionarii de gară ar trebui să ia în considerare nevoile persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă, respectând specificațiile tehnice de interoperabilitate pentru persoanele cu mobilitate redusă, pentru a asigura faptul că, în conformitate cu normele comunitare privind achizițiile publice, toate clădirile și întreg materialul rulant devin accesibile, eliminându-se progresiv obstacolele fizice și funcționale atunci când se achiziționează material nou sau se construiește ori se efectuează lucrări de renovare majore.
- (12) Întreprinderile feroviare ar trebui să fie obligate să încheie o asigurare sau să ia măsuri echivalente pentru asigurarea responsabilității față de călătorii din transportul feroviar în cazul unui accident. Valoarea minimă a asigurării pentru întreprinderile feroviare ar trebui să facă obiectul unei reexaminări viitoare.
- (13) Consolidarea drepturilor la despăgubire și asistență în caz de întârziere, pierderea legăturii sau anulare a unui serviciu de transport ar trebui să ducă la creșterea stimulentei pentru piața serviciilor de transport feroviar de călători, în beneficiul călătorilor.
- (14) Este de dorit ca prezentul regulament să instituie un sistem de despăgubire pentru călători în cazul unei întârzieri care ține de răspunderea întreprinderii feroviare, pe aceeași bază ca și sistemul internațional prevăzut de COTIF și, în special, de appendicele CIV privind drepturile călătorilor.
- (15) Atunci când un stat membru acordă unei întreprinderi feroviare o derogare de la prevederile prezentului regulament, acesta, în consultare cu organizațiile reprezentative ale călătorilor, ar trebui să încurajeze întreprinderile feroviare să instituie înțelegeri pentru compensare și asistență în cazul unei tulburări grave a serviciului de transport feroviar de călători.
- (16) Este, de asemenea, de dorit să se ofere victimelor accidentelor și persoanelor aflate în întreținerea acestora un ajutor financiar pe termen scurt în perioada imediat următoare accidentului.
- (17) Este în interesul călătorilor din transportul feroviar să se adopte măsuri adecvate, de comun acord cu autoritățile publice, pentru a li se asigura securitatea personală în gări, precum și la bordul trenurilor.
- (18) Călătorii din transportul feroviar ar trebui să aibă posibilitatea de a depune, la oricare întreprindere feroviară sau vânzător de legitimații de transport în cauză, o plângere privind drepturile și obligațiile prevăzute de prezentul regulament și ar trebui să aibă dreptul de a primi un răspuns într-un termen rezonabil.
- (19) Întreprinderile feroviare ar trebui să definească, să administreze și să controleze standardele de calitate a serviciilor pentru serviciile de transport feroviar de călători.
- (20) Conținutul prezentului regulament ar trebui reexaminat în ceea ce privește ajustarea valorilor financiare la inflație și cerințele în materie de informații și calitate a serviciilor, în lumina evoluției pieței, precum și în lumina efectelor prezentului regulament asupra calității serviciilor.
- (21) Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date ⁽¹⁾.
- (22) Statele membre ar trebui să stabilească sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prezentului regulament și să asigure punerea în aplicare a acestor sancțiuni. Sancțiunile, care pot include plata despăgubirii către persoana în cauză, ar trebui să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.
- (23) Deoarece obiectivele prezentului regulament, respectiv dezvoltarea căilor ferate comunitare și introducerea drepturilor călătorilor nu pot fi realizate în mod satisfăcător de statele membre și pot fi, prin urmare, realizate mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, așa cum este enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestor obiective.
- (24) Unul dintre obiectivele prezentului regulament este de a îmbunătăți serviciile de transport feroviar de călători în cadrul Comunității. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată acorda derogări pentru servicii în regiuni unde o parte semnificativă din servicii este exploatată în afara Comunității.
- (25) Întreprinderile feroviare în anumite state membre pot avea dificultăți în aplicarea integralității dispozițiilor prezentului regulament la data intrării sale în vigoare. Prin urmare, statele membre ar trebui să poată acorda derogări temporare de la aplicarea dispozițiilor prezentului regulament serviciilor feroviare naționale pe distanțe lungi de transport de călători. Derogarea temporară ar trebui totuși să nu se aplice prevederilor prezentului regulament care permit persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă accesul la transportul feroviar și celor care doresc achiziționarea legitimațiilor de transport feroviar de a le achiziționa fără dificultăți inutile, și nici prevederilor referitoare la răspunderea întreprinderilor feroviare față de călători și bagajele acestora, cerinței de asigurare corespunzătoare a întreprinderilor și cerinței ca respectivele întreprinderi feroviare să ia toate măsurile necesare pentru a garanta siguranța personală a călătorilor în gară și la bordul trenului și să gestioneze riscul.

⁽¹⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 31. Directivă modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

- (26) Serviciile feroviare urbane, suburbane și regionale pentru transportul de călători sunt diferite prin natura lor de servicii pe distanțe lungi. Prin urmare, cu excepția anumitor prevederi care se aplică tuturor serviciilor de transport de călători în cadrul Comunității, statele membre ar trebui să acorde derogări de la aplicarea dispozițiilor prezentului regulament serviciilor feroviare urbane, suburbane și regionale pentru transportul de călători.
- (27) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament trebuie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei ⁽¹⁾.
- (28) În special, Comisia ar trebui să fie împuternicită să adopte măsuri având un domeniu general de aplicare și destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament și să îl completeze cu elemente noi neesențiale; aceste măsuri ar trebui adoptate în conformitate cu procedura de reglementare cu control, prevăzută la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiectul

Prezentul regulament stabilește reguli cu privire la:

- (a) informațiile care trebuie furnizate de către întreprinderile feroviare, încheierea de contracte de transport, emiterea de legitimații de transport și punerea în aplicare a unui sistem informatizat de informare și rezervare pentru transportul feroviar;
- (b) răspunderea întreprinderilor feroviare și obligațiile lor în materie de asigurare a călătorilor și a bagajelor;
- (c) obligațiile întreprinderilor feroviare față de călători în caz de întârziere;
- (d) acordarea de protecție și asistență persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă care călătoresc cu trenul;
- (e) definirea și controlul standardelor de calitate a serviciilor, gestionarea riscurilor care ar putea afecta siguranța personală a călătorilor și tratarea plângerilor; și
- (f) regulile generale în materie de punere în aplicare.

⁽¹⁾ JO L 184, 17.7.1999, p. 23. Decizie modificată prin Decizia 2006/512/CE (JO L 200, 22.7.2006, p. 11).

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament se aplică tuturor călătorilor și serviciilor feroviare în întreaga Comunitate, oferite de una sau mai multe întreprinderi feroviare care au obținut licența în conformitate cu Directiva 95/18/CE a Consiliului din 19 iunie 1995 privind acordarea de licențe întreprinderilor feroviare ⁽²⁾.

(2) Prezentul regulament nu se aplică întreprinderilor feroviare și serviciilor de transport cărora nu li s-a acordat o licență în conformitate cu Directiva 95/18/CE.

(3) De la data intrării în vigoare a prezentului regulament, articolele 9, 11, 12, 19, articolul 20 alineatul (1) și articolul 26 se aplică tuturor serviciilor feroviare pentru transportul de călători în întreaga Comunitate.

(4) Cu excepția dispozițiilor din alineatul (3), un stat membru poate acorda, în mod transparent și nediscriminatoriu, o derogare pentru o perioadă de maximum 5 ani, reînnoibilă de două ori cu câte o perioadă de maximum 5 ani, de la aplicarea dispozițiilor prezentului regulament serviciilor naționale de transport feroviar de călători.

(5) Cu excepția dispozițiilor din alineatul (3) al prezentului articol, un stat membru poate acorda o derogare de la aplicarea dispozițiilor prezentului regulament serviciilor urbane, suburbane și regionale de transport feroviar de călători. Pentru a distinge între serviciile urbane, suburbane și regionale de transport feroviar de călători, statele membre aplică definițiile conținute în Directiva 91/440/CEE a Consiliului din 29 iulie 1991 privind dezvoltarea căilor ferate comunitare ⁽³⁾. În vederea aplicării acestor definiții, statele membre iau în considerare următoarele criterii: distanța, frecvența serviciilor, numărul opririlor regulate, materialul rulant utilizat, regimul de taxare a legitimațiilor de transport, fluctuațiile serviciilor privind numărul călătorilor între sezonul de vârf și perioadele extrasezon, numerele trenurilor și orarele.

(6) Pentru o perioadă de maximum 5 ani, un stat membru poate acorda, în mod transparent și nediscriminatoriu, anumitor servicii sau călătorii, o derogare reînnoibilă de la aplicarea dispozițiilor prezentului regulament, pe motivul că o parte semnificativă a serviciilor de transport feroviar de călători, ce include cel puțin o oprire regulată într-o gară, este exploatată în afara Comunității.

(7) Statele membre informează Comisia cu privire la derogările acordate în temeiul alineatelor (4), (5) și (6). Comisia ia măsurile necesare dacă o asemenea derogare nu este considerată conformă cu dispozițiile prezentului articol. Până la 3 decembrie 2014, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind derogările acordate în conformitate cu alineatele (4), (5) și (6).

⁽²⁾ JO L 143, 27.6.1995, p. 70. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2004/49/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 164, 30.4.2004, p. 44).

⁽³⁾ JO L 237, 24.8.1991, p. 25. Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2006/103/CE (JO L 363, 20.12.2006, p. 344).

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „întreprindere feroviară” înseamnă o întreprindere feroviară, așa cum este definită în articolul 2 al Directivei 2001/14/CE ⁽¹⁾ și orice altă întreprindere publică sau privată a cărei activitate este de a furniza transport feroviar de mărfuri și/sau pasageri, tracțiunea fiind asigurată de această întreprindere; de asemenea, sunt incluse întreprinderi care furnizează numai tracțiune;
2. „operator de transport” înseamnă întreprinderea feroviară contractuală cu care călătorul a încheiat contractul de transport sau o serie de întreprinderi feroviare succesive care sunt responsabile în baza acestui contract;
3. „operator de transport substituit” înseamnă întreprinderea feroviară care nu a încheiat un contract de transport cu călătorul, dar căruia întreprinderea feroviară parte la contract i-a încredințat, în întregime sau în parte, executarea transportului feroviar;
4. „gestionar de infrastructură” înseamnă orice organism sau întreprindere responsabilă în special de instituirea și întreținerea rețelei feroviare sau a unei părți a acesteia, așa cum este definită în articolul 3 din Directiva 91/440/CEE, care poate de asemenea include gestionarea sistemelor de control și siguranță a infrastructurii; atribuțiile gestionarului de infrastructură în ceea ce privește o rețea sau o parte a unei rețele pot fi atribuite unor organisme sau întreprinderi diferite;
5. „gestionar de gară” înseamnă entitatea organizațională dintr-un stat membru care a fost însărcinată cu administrarea unei gări feroviare și care poate fi gestionarul de infrastructură;
6. „operator de turism” înseamnă un organizator sau distribuitor cu amănuntul, altul decât întreprinderea feroviară, în sensul articolului 2 alineatele (2) și (3) ale Directivei 90/314/CEE ⁽²⁾;
7. „vânzător de legitimații de transport” înseamnă distribuitorul cu amănuntul de servicii de transport feroviar care încheie contracte de transport și vinde legitimații de transport în numele unei întreprinderi feroviare sau pe cont propriu;
8. „contract de transport” înseamnă un contract de transport, contra cost sau gratuit, între o întreprindere feroviară sau un vânzător de legitimații de transport și călător, în vederea prestării unuia sau mai multor servicii de transport;
9. „rezervare” înseamnă o autorizație, pe suport de hârtie sau în format electronic, care dă drept la transport pe baza planului personalizat de transport confirmat anterior;
10. „bilet direct” înseamnă legitimația sau legitimațiile de transport care reprezintă un contract pentru servicii feroviare succesive executate de către una sau mai multe întreprinderi feroviare;
11. „serviciul național feroviar de călători” înseamnă serviciul feroviar pentru transportul călătorilor care nu traversează frontiera unui stat membru;
12. „întârziere” înseamnă intervalul de timp dintre ora la care călătorul trebuia să ajungă, în conformitate cu orarul publicat, și ora sa de sosire reală sau prevăzută;
13. „permis de călătorie” sau „abonament” înseamnă o legitimație pentru un număr nelimitat de călătorii care permite titularului autorizat să călătorească pe calea ferată, pentru o anumită perioadă de timp, pe o anumită rută sau rețea;
14. „sistem informatizat de informare și rezervare pentru transportul feroviar (CIRSRT)” înseamnă un sistem informatizat care conține informații despre serviciile de transport feroviar oferite de către întreprinderile feroviare; informațiile referitoare la serviciile de transport de călători stocate în sistemul CIRSRT cuprind informații cu privire la:
 - (a) graficul de circulație și orarele serviciilor de transport de călători;
 - (b) locurile disponibile în mijloacele de transport pentru călători;
 - (c) tarifele și condițiile speciale;
 - (d) accesibilitatea trenurilor pentru persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă;
 - (e) mijloacele prin care se pot face rezervări sau se pot emite legitimații de transport sau bilete directe, în măsura în care unele mijloace sau totalitatea acestora sunt puse la dispoziția utilizatorilor;
15. „persoană cu handicap” sau „persoană cu mobilitate redusă” înseamnă orice persoană a cărei mobilitate, atunci când folosește mijloacele de transport, este redusă din cauza unei invalidități fizice (senzoriale sau locomotorii, permanente sau temporare), a unei dizabilități sau deficiențe intelectuale, din cauză de orice alt tip de dizabilitate sau din cauza vârstei și a cărei situație necesită o atenție specială și adaptarea serviciilor puse la dispoziția tuturor călătorilor la nevoile sale;
16. „condiții generale de transport” înseamnă condițiile operatorului de transport sub formă de condiții generale sau de tarife intrate în vigoare din punct de vedere juridic în toate statele membre și care au devenit, prin încheierea contractului de transport, parte integrantă din acesta;
17. „vehicul” înseamnă un vehicul motor sau o remorcă, transportate cu ocazia unui transport de călători.

⁽¹⁾ Directiva 2001/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2001 privind alocarea capacităților de infrastructură feroviară, tarifarea utilizării infrastructurii feroviare (JO L 75, 15.3.2001, p. 29). Directivă modificată ultima dată prin Directiva 2004/49/CE.

⁽²⁾ Directiva 90/314/CEE a Consiliului din 13 iunie 1990 privind pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite (JO L 158, 23.6.1990, p. 59).

CAPITOLUL II

**CONTRACTUL DE TRANSPORT, INFORMAȚIILE
ȘI LEGITIMAȚIILE DE TRANSPORT**

Articolul 4

Contractul de transport

Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol, încheierea și executarea unui contract de transport, precum și furnizarea de informații și de legitimații de transport sunt reglementate de dispozițiile titlurilor II și III din anexa I.

Articolul 5

Bicicletele

Întreprinderile feroviare permit călătorilor să-și aducă bicicletele la bordul trenului, dacă acestea sunt ușor de manevrat, dacă nu afectează în mod negativ acel serviciu de transport feroviar și dacă materialul rulant utilizat permite acest lucru, contra cost după caz.

Articolul 6

Inadmisibilitatea renunțării și stipularea limitelor

(1) Obligațiile față de pasageri în temeiul prezentului regulament nu pot face obiectul unei limitări sau renunțări, în special printr-o derogare sau o clauză restrictivă cuprinsă în contractul de transport.

(2) Întreprinderile feroviare pot oferi călătorilor condiții contractuale mai favorabile decât condițiile stabilite în prezentul regulament.

Articolul 7

**Obligația de a furniza informații privind întreruperea
serviciilor feroviare**

Întreprinderile feroviare sau, după caz, autoritățile competente care răspund de contractele de servicii publice feroviare își fac publice deciziile de întrerupere a serviciilor feroviare prin mijloace adecvate și înainte punerii în aplicare a acestor decizii.

Articolul 8

Informații de călătorie

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10, întreprinderile feroviare și vânzătorii de legitimații de transport care oferă contracte de transport în numele uneia sau mai multor întreprinderi feroviare furnizează călătorilor, la cerere, cel puțin informațiile precizate în anexa II partea I, privind călătoriile pentru care contractul de transport este oferit de întreprinderea feroviară în cauză. Vânzătorii de legitimații de transport care oferă contracte de transport pe cont propriu și operatorii de turism furnizează aceste informații în cazul în care sunt disponibile.

(2) Întreprinderile feroviare furnizează călătorilor, în timpul călătoriilor, cel puțin informațiile menționate în anexa II partea II.

(3) Informațiile menționate la alineatele (1) și (2) sunt furnizate în formatul cel mai adecvat. Trebuie acordată o atenție deosebită nevoilor persoanelor cu deficiențe de auz și/sau de vedere.

Articolul 9

**Disponibilitatea legitimațiilor de transport, a biletelor
directe și a rezervărilor**

(1) Întreprinderile feroviare și vânzătorii de legitimații de transport oferă, în limita disponibilității, legitimații de transport, bilete directe și rezervări.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (4), întreprinderile feroviare distribuie călătorilor legitimații de transport prin intermediul cel puțin a unuia din următoarele puncte de vânzare:

- (a) ghișee sau distribuitoare automate de legitimații de transport;
- (b) telefon, internet sau orice altă tehnologie informațională disponibilă pe scară largă;
- (c) la bordul trenurilor.

(3) Fără a aduce atingere alineatelor (4) și (5), întreprinderile feroviare distribuie legitimații de transport pentru servicii furnizate în conformitate cu contracte de servicii publice, prin intermediul a cel puțin unuia din următoarele puncte de vânzare:

- (a) ghișee sau distribuitoare automate de legitimații de transport;
- (b) la bordul trenurilor.

(4) Întreprinderile feroviare oferă posibilitatea de a obține legitimații de transport pentru serviciul respectiv la bordul trenului, cu excepția cazurilor în care această posibilitate este limitată sau refuzată din motive de securitate sau legate de lupta împotriva fraudei, din motive de rezervare obligatorie sau din alte motive comerciale acceptabile.

(5) În cazul în care în gara de plecare nu există ghișee sau distribuitoare automate de legitimații de călătorie, călătorii vor fi informați în gară:

- (a) cu privire la posibilitatea de a achiziționa legitimații de călătorie prin telefon/internet sau la bordul trenului, precum și cu privire la procedura de achiziție în acest mod;
- (b) cu privire la cea mai apropiată gară sau cel mai apropiat loc în care sunt disponibile ghișee și/sau distribuitoare automate de legitimații de călătorie.

Articolul 10

Sisteme de informare a călătorilor și de rezervare

(1) Pentru furnizarea informațiilor și pentru emiterea legitimațiilor de transport menționate în prezentul regulament, întreprinderile feroviare și vânzătorii de legitimații de transport folosesc sistemul informatizat de informare și rezervare pentru transportul feroviar care va fi instituit prin intermediul procedurilor prevăzute de prezentul articol.

(2) Specificațiile tehnice de interoperabilitate (STI) menționate de Directiva 2001/16/CE se aplică în sensul prezentului regulament.

(3) Comisia adoptă, pe baza unei propuneri prezentate de către Agenția Europeană a Căilor Ferate (AECF), specificațiile tehnice de interoperabilitate ale aplicațiilor telematice pentru călători până cel târziu la 3 decembrie 2010. Specificațiile tehnice de interoperabilitate fac posibile furnizarea de informații, menționată în anexa II, și emiterea de legitimații de transport, așa cum este reglementată prin prezentul regulament.

(4) Întreprinderile feroviare își adaptează sistemul informatizat de informare și rezervare pentru transportul feroviar conform cerințelor stabilite de STI, în conformitate cu un plan de punere în aplicare definit de STI.

(5) Sub rezerva dispozițiilor Directivei 95/46/CE, nicio întreprindere feroviară sau vânzător de legitimații de transport nu dezvăluie informații personale privind rezervările individuale altor întreprinderi feroviare și/sau vânzătorilor de legitimații de transport.

CAPITOLUL III

RĂSPUNDEREA ÎNTEPRINDERILOR FEROTVIARE FAȚĂ DE PASAGERI ȘI DE BAGAJELE LOR

Articolul 11

Răspunderea față de călători și de bagajele lor

Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol și fără a aduce atingere dreptului național aplicabil pentru acordarea de despăgubiri suplimentare călătorilor pentru prejudicii, răspunderea întreprinderilor feroviare față de călători și de bagajele lor este reglementată în anexa I, titlul IV, capitolele I, III și IV și titlurile VI și VII.

Articolul 12

Asigurarea

(1) Obligația prevăzută la articolul 9 din Directiva 95/18/CE, în măsura în care se referă la răspunderea față de călători, se înțelege ca obligație a unei întreprinderi feroviare de a fi asigurată în mod corespunzător sau de a fi luat măsurile echivalente pentru acoperirea răspunderilor care îi revin conform prezentului regulament.

(2) Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind stabilirea unei sume minime de asigurare pentru întreprinderile feroviare până cel mai târziu la 3 decembrie 2010. Dacă este necesar, respectivul raport este însoțit de propuneri sau recomandări adecvate în acest domeniu.

Articolul 13

Plățile în avans

(1) Dacă un călător moare sau este rănit, întreprinderea feroviară astfel cum este menționată în anexa I articolul 26 alineatul (5) efectuează, fără întârziere și în orice situație, în maximum cincisprezece zile de la stabilirea identității persoanei fizice îndreptățite la despăgubire, plățile în avans necesare pentru a satisface nevoi economice imediate, în mod proporțional cu prejudiciul suferit.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), în caz de deces, plata în avans nu trebuie să fie mai mică decât 21 000 EUR pe călător.

(3) O plată în avans nu constituie recunoașterea răspunderii și poate fi dedusă din orice sumă plătită ulterior în baza prezentului regulament, dar nu este rambursabilă, cu excepția cazurilor în care prejudiciul a fost cauzat prin neglijența sau din vina călătorului sau a cazurilor în care persoana care a primit plata în avans nu a fost persoana îndreptățită la despăgubire.

Articolul 14

Declinarea răspunderii

Chiar dacă întreprinderea feroviară își declină răspunderea pentru vătămarea fizică a unui călător pe care îl transportă, aceasta depune toate eforturile, în mod rezonabil, să acorde asistență unui călător care solicită despăgubiri pentru prejudiciul suferit cauzat de terți.

CAPITOLUL IV

ÎNȚĂRZIERILE, PIERDEREA LEGĂTURII ȘI ANULĂRILE

Articolul 15

Răspunderea pentru întârzieri, pierderea legăturii și anulările

Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol, răspunderea întreprinderilor feroviare cu privire la întârzieri, la pierderea legăturii și la anulări este reglementată în anexa I titlul IV capitolul II.

Articolul 16

Rambursarea și redirecționarea

Când este previzibil că sosirea la destinația finală prevăzută în contractul de transport se va efectua cu o întârziere mai mare de 60 de minute, călătorii au imediat posibilitatea de a alege între:

- (a) rambursarea întregului cost al legitimației de transport, în condițiile de achiziție a acesteia, pentru partea sau părțile de călătorie care nu au fost efectuate și pentru partea sau părțile care au fost deja efectuate, în cazul în care călătoria devine inutilă în raport cu planul de călătorie inițial al călătorului, însoțită de asigurarea, în cazul în care este nevoie, a transportului de întoarcere la punctul inițial de plecare în cel mai scurt timp posibil. Rambursarea se efectuează în aceleași condiții ca și plata despăgubirii menționate la articolul 17; sau
- (b) continuarea sau redirecționarea, în condiții de transport comparabile, spre destinația finală, cât mai repede posibil; sau
- (c) continuarea sau redirecționarea, în condiții de transport comparabile, spre destinația finală la o dată ulterioară, la alegerea călătorului.

Articolul 17

Despăgubirea pentru prețul legitimației de transport

(1) Fără a renunța la dreptul la transport, un călător poate cere întreprinderii feroviare o despăgubire pentru întârziere între locurile de plecare și de destinație menționate pe legitimația de transport pentru care legitimația de transport nu a fost rambursată în conformitate cu articolul 16. Despăgubirile minime în caz de întârziere sunt fixate după cum urmează:

- (a) 25 % din prețul legitimației de transport pentru o întârziere între 60 și 119 minute,
- (b) 50 % din prețul legitimației de transport pentru o întârziere de 120 de minute sau mai mult.

Călătorii care dețin un permis de călătorie sau un abonament pe căile ferate și care se confruntă cu întârzieri sau anulări repetate pe perioada de valabilitate a abonamentului lor pot cere o despăgubire în conformitate cu înțelegerile privind despăgubirile ale întreprinderilor feroviare. Aceste înțelegeri instituie criterii de determinare a întârzierii și de calcul al despăgubirilor.

Valoarea despăgubirii pentru întârzieri se calculează în funcție de prețul pe care călătorul l-a plătit efectiv pentru serviciul în cazul căruia s-a înregistrat întârzierea.

Când contractul de transport se referă la o călătorie dus-întors, valoarea despăgubirii pentru întârzierea fie la dus, fie la întors este calculată în raport cu jumătate din prețul plătit pentru legitimația de transport. În același mod, valoarea despăgubirii în caz de întârziere a unui serviciu prevăzut de orice alt tip de contract de transport care permite efectuarea mai multor călătorii ulterioare este calculată în raport cu prețul întreg.

În calculul duratei de întârziere nu se ia în considerare întârzierea referitor la care întreprinderea feroviară poate dovedi că a survenit în afara teritoriilor în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene.

(2) Despăgubirea pentru prețul legitimației de transport se plătește în termen de o lună de la depunerea cererii pentru despăgubire. Despăgubirea poate fi plătită în bonuri și/sau alte servicii în cazul în care condițiile sunt flexibile (în special în ceea ce privește perioada de validitate și destinația). Despăgubirea se plătește în numerar, la cererea călătorului.

(3) Din despăgubirea reprezentând prețul legitimației de transport nu se scad costurile ocazionate de tranzacția financiară precum spezele, cheltuielile telefonice sau timbrele poștale. Întreprinderile feroviare pot introduce un prag minim sub care nu se va mai efectua plata niciunei despăgubiri. Acest prag nu poate fi mai mare de 4 EUR.

(4) Călătorul nu are dreptul la nicio despăgubire în cazul în care este informat cu privire la întârziere înainte de cumpărarea legitimației de transport sau în cazul în care întârzierea care se datorează continuării călătoriei la bordul unui alt tren sau redirecționării nu depășește 60 de minute.

Articolul 18

Asistența

(1) În caz de întârziere la sosire sau la plecare, întreprinderile feroviare sau gestionarul de gară informează călătorii asupra situației și a orelor de plecare și de sosire prevăzute, de îndată ce astfel de informații sunt disponibile.

(2) În cazul în care întârzierea prevăzută la alineatul (1) depășește 60 de minute, călătorilor li se oferă, de asemenea, gratuit:

- (a) mese și băuturi răcoritoare direct proporționale cu timpul de așteptare, în cazul în care acestea sunt disponibile la bordul trenului sau în gară sau se poate face, în mod rezonabil, aprovizionarea cu ele;
- (b) cazare hotelieră sau de altă natură și transportul între gară și locul de cazare, în cazul în care o ședere de una sau mai multe nopți este necesară sau în cazul în care se impune o ședere suplimentară, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere material;
- (c) în cazul în care trenul este blocat pe calea ferată, transportul de la tren până la gară, până la un alt punct de plecare sau până la destinația finală a trenului, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere material.

(3) Dacă serviciul feroviar nu mai poate fi continuat, întreprinderile feroviare organizează, cât mai repede posibil, servicii de transport alternative de călători.

(4) La cererea călătorilor, întreprinderile feroviare certifică pe legitimația de transport că serviciul feroviar a avut întârziere, a cauzat pierderea unei legături sau a fost anulat, după caz.

(5) La aplicarea alineatelor (1), (2) și (3), întreprinderea feroviară în cauză acordă o atenție specială nevoilor persoanelor cu handicap și cu mobilitate redusă și însoțitorilor acestora.

CAPITOLUL V

PERSOANELE CU HANDICAP ȘI PERSOANELE CU MOBILITATE REDUSĂ

Articolul 19

Dreptul la transport

(1) Întreprinderile feroviare și gestionarii de gară, cu implicarea activă a organizațiilor reprezentative ale persoanelor cu handicap și ale persoanelor cu mobilitate redusă, instituie și pun în aplicare reguli de acces nediscriminatorii pentru transportul persoanelor cu handicap și al persoanelor cu mobilitate redusă.

(2) Rezervările și legitimațiile de transport sunt oferite persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă fără costuri suplimentare. O întreprindere feroviară, un vânzător de legitimații de transport sau un operator turistic nu poate refuza acceptarea unei rezervări sau eliberarea unei legitimații de transport pentru o persoană cu handicap sau o persoană cu mobilitate redusă și nu poate cere ca o astfel de persoană să fie însoțită de o altă persoană decât în cazul în care acest lucru este absolut necesar în vederea respectării regulilor de acces menționate la alineatul (1).

Articolul 20

Informarea persoanelor cu handicap și a persoanelor cu mobilitate redusă

(1) La cerere, întreprinderea feroviară, vânzătorul de legitimații de transport sau operatorul turistic furnizează persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă informații privind accesibilitatea serviciilor feroviare și condițiile de acces la materialul rulant în conformitate cu regulile de acces menționate la articolul 19 alineatul (1) și vor informa persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă cu privire la facilitățile oferite la bord.

(2) Atunci când o întreprindere feroviară, un vânzător de legitimații de transport și/sau un operator turistic exercită derogarea prevăzută la articolul 19 alineatul (2), informează în scris, la cerere, persoana cu handicap sau persoana cu mobilitate redusă în cauză asupra motivelor acestei derogări în decurs de cinci zile lucrătoare de la refuzul rezervării sau emiterii legitimației de transport sau de la impunerea condiției de a fi însoțită.

Articolul 21

Accesibilitate

(1) Întreprinderile feroviare și gestionarii de gară asigură faptul că, prin respectarea STI pentru persoanele cu mobilitate redusă, gara, persoanele, materialul rulant și alte amenajări sunt accesibile persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă.

(2) În lipsa personalului însoțitor la bordul trenului, întreprinderea feroviară sau gestionarul de gară depun toate eforturile rezonabile pentru a asigura accesul persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă la transportul feroviar.

Articolul 22

Asistența în gări

(1) La plecarea unei persoane cu handicap sau a unei persoane cu mobilitate redusă dintr-o gară dotată cu personal, în timpul tranzitului prin aceasta sau la sosirea în gară, gestionarul de gară furnizează asistență gratuită necesară pentru ca acea persoană să poată urca sau coborî din trenul pentru care a cumpărat legitimația de transport, fără a aduce atingere regulilor de acces menționate în articolul 19 alineatul (1).

(2) Statele membre pot prevedea derogări de la alineatul (1) în cazul persoanelor care călătoresc la bordul trenurilor care fac obiectul unui contract de servicii publice atribuit în conformitate cu dreptul comunitar, cu condiția ca autoritatea competentă să fi introdus servicii alternative sau dispoziții care garantează un nivel echivalent sau mai ridicat de accesibilitate a serviciilor de transport.

(3) În gările nedotate cu personal, întreprinderile feroviare și gestionarii de gară asigură expunerea de informații ușor accesibile, în conformitate cu regulile de acces prevăzute la articolul 19 alineatul (1), cu privire la cea mai apropiată gară dotată cu personal și asistență acordată în mod direct pentru persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă.

Articolul 23

Asistența la bord

Fără a aduce atingere regulilor de acces, așa cum sunt menționate la articolul 19 alineatul (1), întreprinderile feroviare asigură persoanelor cu handicap sau persoanelor cu mobilitate redusă asistență gratuită la bordul unui tren, precum și la îmbarcarea în tren și debarcarea din acesta.

În sensul prezentului articol, asistența la bord înseamnă toate eforturile rezonabile de a oferi asistență unei persoane cu handicap sau unei persoane cu mobilitate redusă cu scopul de a permite acestei persoane accesul la bordul trenului, la servicii identice cu cele de care beneficiază ceilalți călători, în cazul în care mobilitatea persoanei este redusă în asemenea măsură încât nu îi permite accesul în mod independent și sigur la aceste servicii.

Articolul 24

Condițiile în care se asigură asistența

Întreprinderile feroviare, gestionarii de gară, vânzătorii de legitimații de transport și operatorii turistici cooperează pentru a asigura asistență persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă în sensul articolelor 22 și 23, în conformitate cu următoarele puncte:

- (a) asistența este asigurată cu condiția ca întreprinderea feroviară, gestionarul de gară, vânzătorul de legitimații de transport sau operatorul turistic de la care a fost achiziționată legitimația de transport să fie informat asupra nevoilor de asistență ale persoanei cu cel puțin 48 de ore înainte ca asistența să fie necesară. În cazul în care legitimația de transport permite efectuarea mai multor călătorii, o singură notificare este suficientă, cu condiția să fie furnizate informații adecvate cu privire la orele călătoriilor ulterioare;
- (b) întreprinderile feroviare, gestionarii de gară, vânzătorii de legitimații de transport și operatorii turistici iau toate măsurile necesare pentru recepția notificărilor;
- (c) dacă nu se efectuează nici o notificare în conformitate cu litera (a), întreprinderea feroviară și gestionarul de gară depun, în măsura posibilului, toate eforturile pentru asigurarea asistenței necesare astfel încât persoana cu handicap și persoana cu mobilitate redusă să poată călători;

- (d) fără a aduce atingere competențelor altor entități cu privire la zonele situate în afara incintei gării, gestionarul de gară sau o altă persoană autorizată desemnează puncte, în incinta gării sau în afara acesteia, unde persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă pot anunța sosirea lor în gară și pot cere asistență dacă e nevoie;
- (e) asistența se acordă cu condiția ca persoana cu handicap sau persoana cu mobilitate redusă să se prezinte la punctul desemnat la ora indicată în prealabil de către întreprinderea feroviară sau de către gestionarul gării care acordă asistență. Orice oră indicată nu trebuie să precedă cu mai mult de 60 de minute ora de plecare publicată sau ora la care toți călătorii sunt rugați să se prezinte. Dacă nu este indicată o oră la care persoana cu handicap sau persoana cu mobilitate redusă trebuie să se prezinte, aceasta se va prezenta cu cel puțin 30 de minute înainte de ora de plecare publicată, sau înainte de ora la care toți călătorii sunt rugați să se prezinte.

Articolul 25

Despăgubirea pentru echipamentul de mobilitate sau alte echipamente specifice

Dacă întreprinderea feroviară este răspunzătoare pentru pierderea sau pentru avarierea totală sau parțială a echipamentului de mobilitate sau a celorlalte echipamente specifice folosite de persoanele cu handicap sau persoanele cu mobilitate redusă, nu se aplică nicio limită financiară.

CAPITOLUL VI

SIGURANȚA, PLÂNGERILE ȘI CALITATEA SERVICIILOR

Articolul 26

Siguranța personală a călătorilor

În acord cu autoritățile publice, întreprinderile feroviare, gestionarii de infrastructură și gestionarii de gară iau măsurile corespunzătoare în domeniile lor de competență și le adaptează în funcție de nivelul de siguranță definit de autoritățile publice pentru asigurarea siguranței personale a călătorilor în gări și la bordul trenurilor și pentru gestionarea riscurilor. Aceștia cooperează și schimbă informații în legătură cu cele mai bune practici privind prevenirea actelor care sunt susceptibile să deterioreze nivelul de siguranță.

Articolul 27

Plângerile

(1) Întreprinderile feroviare instituie un sistem de tratare a plângerilor cu privire la drepturile și obligațiile stipulate în prezentul regulament. În acest scop, întreprinderile feroviare fac cunoscute călătorilor datele lor de contact, precum și limba sau limbile de lucru.

(2) Călătorii pot depune plângere la oricare dintre întreprinderile feroviare implicate. În termen de o lună, destinatarul plângerii dă un răspuns motivat sau, în situații justificate, informează călătorii la ce dată poate fi așteptat răspunsul, în decursul unei perioade mai mici de trei luni de la data plângerii.

(3) Întreprinderea feroviară publică în raportul anual menționat la articolul 28 numărul și categoriile plângerilor primite, plângerile tratate, timpul de răspuns și eventualele acțiuni de îmbunătățire întreprinse.

Articolul 28

Standardele de calitate a serviciilor

(1) Întreprinderile feroviare definesc standardele de calitate a serviciilor și pun în aplicare un sistem de management al calității pentru menținerea calității serviciului. Standardele de calitate a serviciilor acoperă cel puțin punctele enumerate în anexa III.

(2) Întreprinderile feroviare își evaluează propriile activități în conformitate cu standardele de calitate a serviciilor. Întreprinderile feroviare publică în fiecare an, împreună cu raportul anual, un raport asupra acțiunilor lor în materie de calitate a serviciilor. Rapoartele privind activitățile în materia standardelor de calitate a serviciilor sunt publicate pe site-ul internet al întreprinderilor feroviare. De asemenea, acele rapoarte sunt făcute publice și pe site-ul internet al AECF.

CAPITOLUL VII

INFORMAREA ȘI EXECUTAREA

Articolul 29

Informarea pasagerilor cu privire la drepturile lor

(1) Atunci când vând legitimații de transport pe calea ferată, întreprinderile feroviare, gestionarii de gară și operatorii turistici informează călătorii cu privire la drepturile și obligațiile care le revin în conformitate cu prezentul regulament. Pentru a respecta această cerință de informare, întreprinderile feroviare, gestionarii de gară și operatorii turistici pot utiliza un rezumat al prevederilor prezentului regulament, pregătit de Comisie în toate limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii Europene și pus la dispoziția acestora.

(2) Întreprinderile financiare și gestionarii de gară informează călătorii în mod corespunzător, în gară sau la bordul trenului, cu privire la datele de contact ale organismului sau organismelor desemnat(e) de statele membre în conformitate cu articolul 30.

Articolul 30

Executarea

(1) Fiecare stat membru desemnează unul sau mai multe organisme responsabile pentru executarea prezentului regulament. Fiecare organism adoptă măsurile necesare pentru a asigura respectarea drepturilor călătorilor.

Fiecare organism este independent, în ceea ce privește organizarea, deciziile de finanțare, structura legală și luarea de decizii, de gestionarul de infrastructură, de organismul de tarificare, de organismul de alocare sau de orice întreprindere feroviară.

Statele membre informează Comisia în legătură cu organismul sau organismele desemnate în conformitate cu prezentul alineat și în legătură cu responsabilitățile lor respective.

(2) Fiecare călător poate adresa o plângere organismului competent desemnat în conformitate cu alineatul (1), sau oricărui alt organism competent desemnat de către un stat membru în legătură cu o presupusă nerespectare a prezentului regulament.

Articolul 31

Cooperarea între organismele de control

Organismele de control așa cum sunt menționate la articolul 30 fac schimb de informații în ceea ce privește activitatea, principiile și practicile decizionale, în scopul coordonării principiilor decizionale în întreaga Comunitate. Comisia le sprijină în această privință.

CAPITOLUL VIII

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 32

Sancțiunile

Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile pentru nerespectarea dispozițiilor prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru asigurarea punerii în aplicare a acestora. Sancțiunile prevăzute sunt eficiente, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică aceste norme și măsuri Comisiei până cel mai târziu la 3 iunie 2010 și o informează de îndată cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 33

Anexele

Măsurile destinate să modifice elementele neesențiale ale prezentului regulament prin adaptarea anexelor la acesta, cu excepția anexei I, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 35 alineatul (2).

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 23 octombrie 2007.

Pentru Parlamentul European
Președintele
H.-G. PÖTTERING

Articolul 34

Dispoziții de modificare

(1) Măsurile destinate să modifice elementele neesențiale ale prezentului regulament, prin completarea acestuia, necesare pentru punerea în aplicare a articolelor 2, 10 și 12 se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 35 alineatul (2).

(2) Măsurile destinate să modifice elementele neesențiale ale prezentului regulament, prin ajustarea valorilor financiare menționate în prezentul regulament, altele decât cele menționate în anexa I în funcție de inflație, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 35 alineatul (2).

Articolul 35

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de comitetul instituit prin articolul 11a din Directiva 91/440/CEE.

(2) În situația în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8.

Articolul 36

Raportul

Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport cu privire la punerea în aplicare și rezultatele prezentului regulament până cel târziu la 3 decembrie 2012, în special cu privire la nivelurile de calitate a serviciilor.

Raportul se bazează pe informațiile care trebuie furnizate în conformitate cu prezentul regulament și cu articolul 10b din Directiva 91/440/CEE. În cazul în care este necesar, raportul este însoțit de propuneri adecvate.

Articolul 37

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare la 24 de luni de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Pentru Consiliu
Președintele
M. LOBO ANTUNES

ANEXA I

Extras din Regulile uniforme privind Contractul de transport internațional feroviar de călători și bagaje (CIV)*Apendicele A***la Convenția privind transporturile internaționale feroviare (COTIF) din 9 mai 1980, astfel cum a fost modificată de Protocolul de modificare a Convenției privind transporturile internaționale feroviare din 3 iunie 1999**

TITLUL II

ÎNCHEIEREA ȘI EXECUTAREA CONTRACTULUI DE TRANSPORT*Articolul 6***Contractul de transport**

- (1) Prin contractul de transport, operatorul de transport se angajează să transporte la locul de destinație călătorul, precum și, dacă este cazul, bagaje și vehicule, și să livreze bagajele și vehiculele la locul de destinație.
- (2) Contractul de transport trebuie să fie confirmat prin una sau mai multe legitimații de transport eliberate călătorului. Cu toate acestea, fără a aduce atingere articolului 9, absența, neregularitatea sau pierderea legitimației de transport nu afectează existența sau validitatea contractului, care rămâne sub incidența prezentelor Reguli uniforme.
- (3) Legitimația de transport confirmă, până la proba contrarie, încheierea și conținutul contractului de transport.

*Articolul 7***Legitimația de transport**

- (1) Condițiile generale de transport stabilesc forma și conținutul legitimațiilor de transport, precum și limba și caracterele în care sunt tipărite și completate.
- (2) Pe legitimația de transport trebuie menționate cel puțin:
 - (a) operatorul sau operatorii de transport;
 - (b) o declarație conform căreia transportul respectă, sub rezerva unei clauze contrare, prezentele Reguli uniforme; aceasta se poate indica prin acronimul CIV;
 - (c) orice altă indicație necesară pentru a dovedi încheierea și conținutul contractului de transport și care permite călătorului să beneficieze de drepturile ce decurg din prezentul contract.
- (3) Călătorul trebuie să se asigure, la primirea legitimației de transport, că aceasta a fost completată potrivit indicațiilor sale.
- (4) Legitimația de transport este transferabilă dacă nu este nominală și dacă nu a fost începută călătoria.
- (5) Legitimația de transport poate fi emisă sub formă de înregistrare electronică de date, care poate fi transformată în caractere scrise lizibile. Procedurile folosite pentru înregistrarea și pentru tratarea datelor trebuie să fie echivalente din punct de vedere funcțional, în special în ceea ce privește puterea doveditoare a legitimației de transport reprezentate prin aceste date.

*Articolul 8***Plata și rambursarea prețului transportului**

- (1) Sub rezerva unei convenții contrare între călător și operatorul de transport, prețul transportului se plătește în avans.
- (2) Condițiile generale de transport stabilesc condițiile de rambursare ale prețului transportului.

*Articolul 9***Dreptul la transport. Excluderea de la transport**

(1) Încă de la începerea călătoriei, călătorul trebuie să dețină o legitimație de transport valabilă și să o prezinte cu ocazia controlului legitimațiilor de transport. Condițiile generale de transport pot prevedea:

- (a) că un călător care nu prezintă o legitimație de transport valabilă trebuie să plătească, în afara prețului transportului, o suprataxă;
- (b) că un călător care refuză să facă plata imediată a prețului transportului sau a suprataxei poate fi exclus de la transport;
- (c) dacă și în ce condiții are loc rambursarea suprataxei.

(2) Condițiile generale de transport pot prevedea că acei călători care:

- (a) prezintă un pericol pentru siguranța și buna funcționare a operațiunilor sau pentru siguranța celorlalți călători,
- (b) îi incomodează pe ceilalți călători de manieră intolerabilă

sunt excluși de la transport sau li se poate cere să-și întrerupă călătoria și că aceste persoane nu au dreptul la rambursarea prețului transportului, nici a prețului pe care l-au plătit pentru transportul bagajelor lor înregistrate.

*Articolul 10***Îndeplinirea formalităților administrative**

Călătorul trebuie să se conformeze formalităților solicitate de către autoritățile vamale sau de către alte autorități administrative.

*Articolul 11***Anularea sau întârzierea trenurilor. Pierderea legăturii**

Operatorul de transport trebuie, dacă este necesar, să certifice pe legitimația de transport că trenul a fost anulat sau că s-a pierdut legătura.

TITLUL III

TRANSPORTUL DE BAGAJE DE MÂNĂ, ANIMALE, BAGAJE ÎNREGISTRATE ȘI VEHICULE

Capitolul I

Dispoziții comune*Articolul 12***Obiectele și animalele admise**

(1) Călătorul poate lua cu el obiecte ușor de purtat (bagaje de mână) precum și animale vii, în conformitate cu Condițiile generale de transport. În plus, călătorul poate lua cu el obiecte incomode, în conformitate cu dispozițiile specifice conținute în Condițiile generale de transport. Nu sunt admise ca bagaje de mână obiectele și animalele care pot deranja sau incomoda călătorii sau pot provoca o daună.

(2) Călătorii pot expedia, sub formă de bagaje înregistrate, obiecte și animale, în conformitate cu Condițiile generale de transport.

(3) Operatorul de transport poate admite transportul de vehicule cu ocazia transportului de călători, în conformitate cu dispozițiile specifice conținute în Condițiile generale de transport.

(4) Transportul mărfurilor periculoase sub formă de bagaje de mână, bagaje înregistrate, precum și în sau pe vehicule care, în conformitate cu prezentul titlu, sunt transportate pe calea ferată, trebuie să respecte Regulamentul privind transportul de mărfuri periculoase pe căile ferate (RID).

Articolul 13

Verificarea

(1) În cazul în care există motive întemeiate pentru a suspecta nerespectarea condițiilor de transport, operatorul de transport are dreptul să verifice dacă obiectele (bagaje de mână, bagaje înregistrate, vehicule, inclusiv încărcătura acestora) și animalele transportate sunt conforme condițiilor de transport, cu condiția ca actele cu putere de lege ale statului în care trebuie să aibă loc verificarea să nu o interzică. Călătorul trebuie invitat să asiste la verificare. Dacă acesta din urmă nu se prezintă sau nu poate fi contactat, operatorul de transport trebuie să solicite prezența a doi martori independenți.

(2) Dacă s-a constatat că nu au fost respectate condițiile de transport, operatorul de transport îi poate cere călătorului să plătească cheltuielile care decurg din verificare.

Articolul 14

Îndeplinirea formalităților administrative

Călătorul trebuie să se conformeze formalităților solicitate de autoritățile vamale sau de alte autorități administrative în cazul în care, în timpul transportului, acesta deține obiecte (bagaje de mână, bagaje înregistrate, vehicule, inclusiv încărcătura acestora) sau animale. Călătorul trebuie să fie prezent în timpul inspecției acestor obiecte, în afara excepțiilor prevăzute de actele cu putere de lege ale fiecărui stat.

Capitolul II

Bagajele de mână și animalele

Articolul 15

Supravegherea

Supravegherea bagajelor de mână și a animalelor ce însoțesc călătorul îi revine acestuia din urmă.

Capitolul III

Bagajele înregistrate

Articolul 16

Expedierea bagajelor înregistrate

(1) Obligațiile contractuale privind expedierea bagajelor înregistrate trebuie constatate printr-un buletin de bagaje înregistrate emis călătorului.

(2) Fără a aduce atingere articolului 22, absența, neregularitatea sau pierderea buletinului de bagaje înregistrate nu afectează existența sau validitatea convențiilor referitoare la expedierea bagajelor înregistrate, care rămân sub incidența prezentei Reguli uniforme.

(3) Buletinul de bagaje înregistrate face dovada, până la proba contrarie, a înregistrării bagajelor și a condițiilor de transport.

(4) Până la proba contrarie, se presupune că, atunci când operatorul de transport a preluat bagajele înregistrate, acestea erau în stare aparent bună și că numărul și cantitatea bagajelor corespundeau mențiunilor existente pe buletinul de bagaje înregistrate.

Articolul 17

Buletinul de bagaje înregistrate

(1) Condițiile generale de transport determină forma și conținutul buletinului de bagaje înregistrate, precum și limba și caracterele în care este tipărit și completat. Articolul 7 alineatul (5) se aplică *mutatis mutandis*.

(2) Pe buletinul de bagaje înregistrate trebuie menționate cel puțin:

(a) operatorul sau operatorii de transport;

(b) o declarație conform căreia transportul respectă, sub rezerva unei clauze contrare, prezentele Reguli uniforme; aceasta se poate indica prin acronimul CIV;

- (c) orice altă declarație necesară pentru a demonstra obligațiile contractuale referitoare la expedierea bagajelor înregistrate și care îi permite călătorului să își exercite drepturile ce decurg din contractul de transport.
- (3) Călătorul trebuie să se asigure, la primirea buletinului de bagaje înregistrate, că acesta a fost completat potrivit indicațiilor sale.

Articolul 18

Înregistrarea și transportul

- (1) Cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în Condițiile generale de transport, înregistrarea bagajelor are loc doar în momentul prezentării unei legitimații de transport valabile cel puțin până la locul de destinație al bagajelor. În celelalte cazuri, înregistrarea se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la locul expediției.
- (2) În cazul în care Condițiile generale de transport prevăd că anumite bagaje pot fi admise la transport fără prezentarea unei legitimații de transport, prevederile prezentelor Reguli uniforme care stabilesc drepturile și obligațiile călătorului referitoare la bagajele înregistrate ale acestuia se aplică *mutatis mutandis* expeditorului bagajelor înregistrate.
- (3) Operatorul de transport poate expedia bagajele înregistrate cu un alt tren sau un alt mijloc de transport și pe un alt itinerar decât cel utilizat de călător.

Articolul 19

Plata taxelor pentru transportul de bagaje înregistrate

Sub rezerva unei convenții contrare între călător și operatorul de transport, taxa pentru transportul bagajelor înregistrate trebuie plătită în momentul înregistrării.

Articolul 20

Marcarea bagajelor înregistrate

Călătorul trebuie să indice pe fiecare bagaj înregistrat, într-un loc vizibil, într-un mod suficient de durabil și lizibil:

- (a) numele și adresa sa;
- (b) locul de destinație.

Articolul 21

Dreptul de a dispune de bagajele înregistrate

- (1) Dacă circumstanțele o permit și dacă formalitățile vamale sau cerințele altor autorități administrative nu sunt contrare, călătorul poate solicita returnarea bagajelor la locul de expediere în schimbul predării buletinului de bagaje înregistrate și, în cazul în care aceasta este prevăzută de Condițiile generale de transport, la prezentarea legitimației de transport.
- (2) Condițiile generale de transport pot conține alte prevederi referitoare la dreptul de a dispune de bagajele înregistrate, în special modificări ale locului de destinație și eventuale consecințe financiare ce trebuie suportate de către călător.

Articolul 22

Livrarea

- (1) Bagajele înregistrate sunt livrate în schimbul predării buletinului de bagaje înregistrate și, dacă este cazul, în schimbul plății sumelor ce trebuie achitate în momentul expedierii.

Operatorul de transport are dreptul, fără a fi obligat, de a verifica dacă deținătorul buletinului are dreptul de a prelua livrarea.

- (2) Următoarele cazuri sunt echivalente livrării către deținătorul buletinului de bagaje înregistrate dacă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare la locul de destinație:
- (a) bagajele au fost predate autorităților vamale competente, la sediile sau depozitele acestora, dacă acestea nu se află sub supravegherea operatorului de transport;
- (b) animalele vii au fost încredințate părților terțe.

- (3) Deținătorul buletinului de bagaje înregistrate poate solicita livrarea bagajelor la locul de destinație de îndată ce a expirat timpul convenit și, dacă este cazul, timpul necesar operațiilor efectuate de către autoritățile vamale sau de către alte autorități.
- (4) În absența predării buletinului de bagaje înregistrate, operatorul de transport este obligat să livreze bagajele doar persoanei care își demonstrează acest drept; dacă dovada oferită pare insuficientă, operatorul de transport poate pretinde o garanție.
- (5) Bagajele sunt livrate la locul de destinație pentru care au fost înregistrate.
- (6) Deținătorul buletinului de bagaje înregistrate căruia nu i-au fost livrate bagajele poate cere, în conformitate cu alineatul (3), certificarea pe buletin a datei și orei la care el a solicitat livrarea.
- (7) Persoana îndreptățită poate să refuze acceptarea bagajelor, dacă operatorul de transport nu dă curs solicitării sale de a efectua o verificare a bagajelor înregistrate în vederea constatării unor presupuse prejudicii.
- (8) În toate celelalte cazuri, livrarea bagajelor se realizează în conformitate cu prevederile legale în vigoare, la locul destinației.

Capitolul IV

Vehiculele

Articolul 23

Condițiile de transport

Dispozițiile specifice care reglementează transportul vehiculelor, prevăzute în Condițiile generale de transport, determină în special condițiile care reglementează acceptarea transportului, înregistrarea, încărcarea și transportul, descărcarea și livrarea, precum și obligațiile călătorului.

Articolul 24

Buletinul de transport

- (1) Obligațiile contractuale privind transportul vehiculelor trebuie stabilite printr-un buletin de transport emis călătorului. Buletinul de transport poate fi inclus în legitimația de transport a călătorului.
- (2) Dispozițiile specifice care reglementează transportul vehiculelor, cuprinse în Condițiile generale de transport, determină forma și conținutul buletinului de transport, precum și limba și caracterele în care este tipărit și completat. Articolul 7 alineatul (5) se aplică *mutatis mutandis*.
- (3) Pe buletinul de transport trebuie menționate cel puțin:
- operatorul sau operatorii de transport;
 - o declarație conform căreia transportul respectă, sub rezerva unei clauze contrare, prezentele Reguli uniforme; aceasta se poate indica prin acronimul CIV;
 - orice altă declarație necesară pentru a demonstra obligațiile contractuale referitoare la transportul vehiculelor și care îi permite călătorului să își exercite drepturile ce decurg din contractul de transport.
- (4) Călătorul trebuie să se asigure, la primirea buletinului de transport, că aceasta a fost completat potrivit indicațiilor sale.

Articolul 25

Dreptul aplicabil

Sub rezerva dispozițiilor prezentului capitol, dispozițiile capitolului III referitoare la transportul de bagaje se aplică și vehiculelor.

TITLUL IV

RĂSPUNDEREA OPERATORILOR DE TRANSPORT

Capitolul I

Răspunderea în caz de deces sau de vătămare corporală a călătorilor

Articolul 26

Baza răspunderii

- (1) Operatorul de transport este răspunzător pentru paguba sau prejudiciul rezultate din decesul, vătămarea corporală sau orice alt prejudiciu adus integrității fizice sau psihice a călătorului, cauzat printr-un accident survenit în timpul exploatarea feroviare și în timp ce călătorul se află în vehiculele feroviare, intrând sau ieșind din acestea, indiferent de infrastructura feroviară utilizată.
- (2) Operatorul de transport este exonerat de această răspundere
- (a) dacă accidentul a fost cauzat de circumstanțe independente de exploatarea feroviară și pe care operatorul de transport, în ciuda diligențelor cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu le putea evita și pe ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina;
- (b) în măsura în care accidentul este din culpa călătorului;
- (c) dacă accidentul este cauzat de comportamentul unui terț pe care operatorul de transport, în ciuda diligențelor cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu îl putea evita și pe ale cărui consecințe nu le putea preîntâmpina; o altă întreprindere care utilizează aceeași infrastructură feroviară nu este considerată un terț; nu se aduce atingere dreptului de regres.
- (3) Dacă accidentul este cauzat de comportamentul unui terț și dacă, în ciuda acestui fapt, operatorul de transport nu este în întregime exonerat de răspunderea sa în conformitate cu alineatul (2) litera (c), operatorul de transport răspunde pe deplin, în limitele prevăzute în prezentele Reguli uniforme, dar fără a aduce atingere dreptului de regres pe care îl poate avea împotriva terțului.
- (4) Prezentele Reguli uniforme nu aduc atingere răspunderii care îi poate reveni operatorului de transport pentru cazurile neprevăzute la alineatul (1).
- (5) În cazul în care un transport reglementat de un contract de transport unic este efectuat de operatori de transport succesivi, este răspunzător, în cazul decesului și al vătămării corporale a călătorilor, operatorul de transport căruia îi revine, prin contractul de transport, prestarea serviciului transportului în cursul căruia a avut loc accidentul. În cazul în care acest serviciu nu a fost prestat de către operatorul de transport, ci de către un operator de transport substituit, cei doi operatori de transport sunt răspunzători în mod solidar, cât și individual, în conformitate cu prezentele Reguli uniforme.

Articolul 27

Daune-interese în caz de deces

- (1) În cazul decesului călătorului, daunele-interese cuprind:
- (a) toate cheltuielile necesare efectuate ca urmare a decesului, în special cele legate de transportul corpului și de înmormântare;
- (b) dacă decesul nu a survenit imediat, daunele-interese prevăzute la articolul 28.
- (2) Dacă, prin decesul unui călător, persoanele față de care acesta avea sau ar fi avut în viitor o obligație de întreținere în baza legii sunt lipsite de sprijinul acestuia, persoanele vizate sunt de asemenea despăgubite pentru această pagubă. Dreptul la acțiune în despăgubire al persoanelor cărora călătorul le asigura întreținerea, fără să existe o obligație legală, este reglementat de dreptul intern.

Articolul 28

Daune-interese în caz de vătămare corporală

În caz de vătămare corporală sau de orice alt prejudiciu adus integrității fizice și psihice a călătorului, daunele-interese cuprind:

- (a) toate cheltuielile necesare, în special cele legate de tratament și transport;
- (b) despăgubirea pierderii financiare datorate incapacității de muncă totale sau parțiale sau unui număr sporit de nevoi.

*Articolul 29***Despăgubirea pentru alte prejudicii corporale**

Legislația națională stabilește dacă și în ce măsură operatorul de transport trebuie să plătească daune-interese pentru alte prejudicii corporale decât cele prevăzute la articolele 27 și 28.

*Articolul 30***Forma și suma daunelor-interese în caz de deces și vătămare corporală**

(1) Daunele-interese prevăzute la articolul 27 alineatul (2) și articolul 28 litera (b) trebuie acordate sub formă de sumă forfetară. Cu toate acestea, dacă legislația națională permite plata unei anuități, daunele-interese vor fi acordate sub această formă în cazul în care călătorul vătămat sau persoanele îndreptățite la care se face referire la articolul 27 alineatul (2) o cer.

(2) Suma daunelor-interese ce trebuie acordate potrivit alineatului (1) se stabilește în conformitate cu legislația națională. Cu toate acestea, în sensul prezentelor Reguli uniforme, limita maximă pe călător este fixată la 175 000 de unități de cont ca sumă forfetară sau ca anuitate corespunzătoare acestei sume, în cazul în care legislația națională prevede o limită maximă inferioară acelei sume.

*Articolul 31***Alte mijloace de transport**

(1) Sub rezerva alineatului (2), dispozițiile referitoare la răspunderea operatorului de transport în caz de deces sau vătămare corporală a călătorului nu se aplică pierderilor sau pagubelor survenite în timpul transportului care, în conformitate cu contractul de transport, nu era un transport feroviar.

(2) Cu toate acestea, în cazul în care vehiculele feroviare sunt transportate cu feribotul, dispozițiile referitoare la răspunderea în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor se aplică pierderilor sau pagubelor la care se face referire la articolul 26 alineatul (1) și articolul 33 alineatul (1), cauzate printr-un accident survenit în timpul exploatarea feroviare și în timp ce călătorul se află în vehiculele feroviare, intrând sau ieșind din acestea.

(3) În cazul în care, ca urmare a unor circumstanțe excepționale, exploatarea feroviară este întreruptă în mod provizoriu, iar călătorii sunt transportați cu un alt mijloc de transport, operatorul de transport este răspunzător în temeiul prezentelor Reguli uniforme.

Capitolul II**Răspunderea în caz de nerespectare a orarelor***Articolul 32***Răspunderea în caz de anulare, de întârziere a trenurilor sau de pierdere a legăturii**

(1) Operatorul de transport este răspunzător față de călător pentru pierderea sau paguba rezultată din faptul că, din cauza anulării, a întârzierii unui tren sau a pierderii unei legături, călătoria nu poate fi continuată în aceeași zi sau continuarea nu poate fi solicitată în mod rezonabil în aceeași zi, având în vedere circumstanțele date. Daunele-interese cuprind cheltuieli rezonabile de cazare, precum și cheltuieli rezonabile datorate informării persoanelor care îl așteptau pe călător.

(2) Operatorul de transport este exonerat de această răspundere atunci când anularea, întârzierea sau pierderea legăturii se datorează uneia dintre cauzele următoare:

- (a) circumstanțe independente de exploatarea feroviară pe care operatorul de transport, în ciuda diligențelor cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu le putea evita și pe ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina,
- (b) o vină din partea călătorului; sau
- (c) comportamentul unui terț pe care operatorul de transport, în ciuda diligențelor cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu îl putea evita și pe ale cărui consecințe nu le putea preîntâmpina; o altă întreprindere care utilizează aceeași infrastructură feroviară nu este considerată un terț; nu se aduce atingere dreptului de regres.

(3) Dreptul intern stabilește dacă și în ce măsură operatorul de transport trebuie să plătească daune-interese pentru alte prejudicii decât cele prevăzute la alineatul (1). Prezenta dispoziție nu aduce atingere articolului 44.

Capitolul III

Răspunderea în cazul bagajelor de mână, a animalelor, a bagajelor înregistrate și a vehiculelor

SECȚIUNEA 1

Bagajele de mână și animalele

Articolul 33

Răspunderea

(1) În caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor, operatorul de transport este de asemenea răspunzător pentru pierderea sau paguba rezultată din pierderea totală sau parțială sau deteriorarea obiectelor pe care călătorul le avea fie asupra sa, fie cu el sub formă de bagaje de mână; aceasta se aplică de asemenea animalelor care îl însoțeau pe călător. Articolul 26 se aplică *mutatis mutandis*.

(2) În celelalte cazuri, operatorul de transport nu este răspunzător pentru pierderea totală sau parțială sau deteriorarea obiectelor, a bagajelor de mână sau a animalelor a căror supraveghere era în sarcina călătorului în conformitate cu articolul 15, cu excepția cazului în care această pierdere sau deteriorare este cauzată din vina operatorului de transport. Celelalte articole ale titlului IV, cu excepția articolului 51 și a titlului VI, nu se aplică în acest caz.

Articolul 34

Limitarea daunelor-interese în caz de pierdere sau avariere a obiectelor

În cazul în care este răspunzător în temeiul articolului 33 alineatul (1), operatorul de transport trebuie să plătească o despăgubire de până la o limită de 1 400 de unități de cont pentru fiecare călător.

Articolul 35

Exonerarea de răspundere

Operatorul de transport nu este răspunzător față de călător pentru pierderea sau paguba rezultată din faptul că acesta din urmă nu se conformează formalităților impuse de autoritățile vamale sau alte autorități administrative.

SECȚIUNEA 2

Bagajele înregistrate

Articolul 36

Baza răspunderii

(1) Operatorul de transport este răspunzător pentru pierderea sau paguba rezultată din pierderea totală sau parțială sau avariarea bagajelor înregistrate în intervalul de timp dintre preluarea de către operatorul de transport și livrare, precum și în caz de întârziere la livrare.

(2) Operatorul de transport este exonerat de această răspundere în măsura în care pierderea, avariarea sau întârzierea la livrare a fost cauzată din vina călătorului, de un ordin al acestuia nerezultând dintr-o vină a operatorului de transport, de un viciu propriu al bagajului înregistrat sau de circumstanțe pe care operatorul de transport nu le putea evita și pe ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina.

(3) Operatorul de transport este exonerat de această răspundere, în măsura în care pierderea sau paguba rezultă ca urmare a riscurilor speciale inerente ce pot apărea într-una sau mai multe din circumstanțele următoare:

- (a) absența ambalajului sau ambalarea inadecvată;
- (b) natura specială a bagajelor;
- (c) expedierea ca bagaje a obiectelor neacceptate la transport.

Articolul 37

Sarcina probei

(1) Sarcina dovedirii că pierderea, avariarea sau a întârzierea la livrare s-a datorat uneia din cauzele prevăzute la articolul 36 alineatul (2) incumbă operatorului de transport.

(2) Dacă operatorul de transport stabilește că, ținând cont de circumstanțele unui caz particular, pierderea sau avarierea ar fi putut rezulta din unul sau mai multe din riscurile speciale la care se face referire în articolul 36 alineatul (3), se presupune că a rezultat din aceste riscuri. Persoana îndreptățită își păstrează totuși dreptul de a dovedi că pierderea sau avarierea nu a putut fi atribuită, fie în totalitate, fie parțial, unuia din aceste riscuri.

Articolul 38

Operatorii de transport succesivi

Dacă un transport reglementat de un contract de transport unic este efectuat de mai mulți operatori de transport succesivi, fiecare operator de transport, prin preluarea bagajelor însoțite de buletinul de bagaje înregistrate sau a vehiculului însoțit de buletinul de transport, devine parte la contractul de transport în ceea ce privește expedierea bagajelor sau transportul vehiculelor, în conformitate cu condițiile buletinului de bagaje înregistrate sau a buletinului de transport, și își asumă obligațiile care decurg din acesta. Într-un astfel de caz, fiecare operator de transport răspunde de transport pe întreg parcursul până la livrare.

Articolul 39

Operatorul de transport substituit

(1) În cazul în care operatorul de transport a încredințat efectuarea transportului, în totalitate sau parțial, unui operator de transport substituit, care, în temeiul contractului de transport, are sau nu dreptul de a face aceasta, operatorul de transport este în continuare răspunzător pentru întregul transport.

(2) Toate dispozițiile prezentelor Reguli uniforme care reglementează răspunderea operatorului de transport se aplică de asemenea răspunderii operatorului de transport substituit pentru transportul efectuat de acesta din urmă. Articolele 48 și 52 se aplică atunci când este introdusă o acțiune în justiție împotriva agenților sau oricăror alte persoane ale căror servicii au fost utilizate de către operatorul de transport substituit pentru a efectua transportul.

(3) Orice convenție specifică prin care operatorul de transport își asumă obligații care nu îi revin în temeiul acestor Reguli uniforme sau renunță la unele din drepturile care îi sunt conferite de prezentele Reguli uniforme nu produce efecte asupra operatorului de transport substituit care nu a acceptat convenția respectivă în mod expres și în scris. Indiferent dacă operatorul de transport substituit a acceptat sau nu această convenție, operatorul de transport trebuie să respecte în continuare obligațiile sau renunțările care rezultă dintr-o astfel de convenție specifică.

(4) Dacă și în măsura în care atât operatorul de transport, cât și operatorul de transport substituit sunt răspunzători, răspunderea lor este solidară, atât divizibilă, cât și indivizibilă.

(5) Valoarea totală a despăgubirii datorate de către operatorul de transport, operatorul de transport substituit, precum și de către agenții lor și alte persoane ale căror servicii sunt utilizate de către aceștia în scopul efectuării transportului, nu depășește limitele prevăzute în prezentele Reguli uniforme.

(6) Prezentul articol nu aduce atingere drepturilor de regres care pot exista între operatorul de transport și operatorul de transport substituit.

Articolul 40

Prezumția de pierdere

(1) Persoana îndreptățită poate, fără a fi obligată să furnizeze dovezi suplimentare, să considere pierdut un bagaj dacă acesta nu a fost livrat sau pus la dispoziția sa în termen de paisprezece zile de la cererea de livrare prezentată conform articolului 22 alineatul (3).

(2) Dacă un bagaj considerat pierdut este recuperat în decurs de un an de la data cererii de livrare, operatorul de transport trebuie să informeze persoana îndreptățită dacă adresa acesteia este cunoscută sau poate fi aflată.

(3) Persoana îndreptățită poate solicita, în termen de treizeci de zile de la primirea avizului la care se face referire în alineatul (2), să îi fie livrat bagajul. În acest caz, persoana îndreptățită trebuie să plătească cheltuielile aferente transportului bagajului de la locul de expediție la locul în care are loc livrarea și să restituie despăgubirea primită, din care se rețin, dacă este cazul, cheltuielile incluse în aceasta. Cu toate acestea, își păstrează drepturile de a pretinde despăgubire pentru întârzierea în livrare, prevăzute la articolul 43.

(4) Dacă bagajul recuperat nu a fost revendicat în termenul prevăzut la alineatul (3) sau dacă este recuperat la mai mult de un an de la cererea de livrare, operatorul de transport dispune de acesta în conformitate cu actele cu putere de lege în vigoare la locul unde se află bagajul.

*Articolul 41***Despăgubirea în caz de pierdere**

- (1) În caz de pierdere totală sau parțială a bagajelor înregistrate, operatorul de transport trebuie să plătească, în afara tuturor celorlalte daune-interese:
- (a) dacă suma pierderii sau pagubei suferite este dovedită, o despăgubire egală cu acea sumă, dar care să nu depășească 80 de unități de cont pe kilogram de masă brută lipsă sau 1 200 de unități de cont pe bagaj;
 - (b) dacă suma pierderii sau pagubei suferite nu este dovedită, o despăgubire forfetară de 20 de unități de cont pe kilogram de masă brută lipsă sau 300 de unități de cont pe bagaj.

Modalitatea de despăgubire, pe kilogram lipsă sau pe bagaj, este stabilită în Condițiile generale de transport.

- (2) Operatorul de transport trebuie, în plus, să restituie prețul pentru transportul bagajelor și celelalte sume plătite pentru transportul bagajului pierdut, precum și drepturile vamale și drepturile de acciză deja achitate.

*Articolul 42***Despăgubirea în caz de avariere**

- (1) În caz de avariere a bagajelor înregistrate, operatorul de transport trebuie să plătească, în afara tuturor celorlalte daune-interese, o despăgubire echivalentă cu deprecierea bagajelor.
- (2) Despăgubirea nu depășește:
- (a) dacă toate bagajele s-au depreciat din cauza avarierii, suma care ar fi trebuit plătită în caz de pierdere integrală;
 - (b) dacă doar o parte a bagajelor s-au depreciat din cauza avarierii, suma care ar fi trebuit plătită în caz de pierdere a părții depreciate.

*Articolul 43***Despăgubirea în caz de întârziere la livrare**

- (1) În caz de întârziere la livrare a bagajelor înregistrate, operatorul de transport trebuie să plătească pentru fiecare perioadă integrală de douăzeci și patru de ore de la solicitarea livrării, dar care nu depășește un maximum de paisprezece zile:
- (a) dacă persoana îndreptățită dovedește că pierderea sau paguba a rezultat ca urmare a întârzierii, o despăgubire egală cu suma pierderii sau pagubei, până la maximum 0,80 de unități de cont pe kilogram de masă brută lipsă a bagajelor sau 14 unități de cont pe bagaj livrat cu întârziere;
 - (b) dacă persoana îndreptățită nu dovedește că pierderea sau paguba a rezultat ca urmare a întârzierii, o despăgubire forfetară de 0,14 unități de cont pe kilogram de masă brută de bagaje sau 2,80 unități de cont pe bagaj livrat cu întârziere.

Modalitățile de despăgubire, pe kilogram lipsă sau pe bagaj, sunt stabilite în Condițiile generale de transport.

- (2) În caz de pierdere totală a bagajelor, despăgubirea prevăzută la alineatul (1) nu se cumulează cu cea prevăzută la articolul 41.
- (3) În caz de pierdere parțială a bagajelor, despăgubirea prevăzută la alineatul (1) este plătită pentru partea care nu a fost pierdută.
- (4) În caz de avariere a bagajelor care nu a survenit în urma întârzierii la livrare, despăgubirea prevăzută la alineatul (1) se cumulează, dacă este cazul, cu cea prevăzută la articolul 42.
- (5) Cumulul despăgubirilor prevăzute la alineatul (1) împreună cu cele prevăzute la articolele 41 și 42 nu va depăși în niciun caz despăgubirea care ar trebui plătită în cazul pierderii totale a bagajelor.

SECȚIUNEA 3

Vehiculele

Articolul 44

Despăgubirea în caz de întârziere

(1) În caz de întârziere la încărcare datorată unei cauze imputabile operatorului de transport sau în caz de întârziere la livrarea unui vehicul, operatorul de transport trebuie să plătească, dacă persoana îndreptățită dovedește că pierderea sau paguba a rezultat ca urmare a acestor acțiuni, o despăgubire care să nu depășească suma prețului transportului.

(2) Dacă, în caz de întârziere la încărcare, datorată unei cauze imputabile operatorului de transport, persoana îndreptățită renunță la contractul de transport, prețul transportului îi este rambursat. Pe lângă aceasta, persoana îndreptățită poate, dacă dovedește că pierderea sau paguba a rezultat ca urmare a întârzierii, să pretindă o despăgubire care să nu depășească prețul transportului.

Articolul 45

Despăgubirea în caz de pierdere

În caz de pierdere totală sau parțială a unui vehicul, despăgubirea care trebuie plătită persoanei îndreptățite pentru pierderea sau paguba dovedite este calculată pe baza valorii uzuale a vehiculului. Aceasta nu depășește 8 000 de unități de cont. O remorcă încărcată sau fără încărcătură este considerată un vehicul separat.

Articolul 46

Răspunderea în privința altor obiecte

(1) În ceea ce privește obiectele lăsate în vehicul sau care se găsesc în portbagaje (de exemplu, portbagaj sau portschi), operatorul de transport nu este răspunzător decât pentru pierderea sau paguba survenită din vina sa. Despăgubirea totală care trebuie plătită nu depășește 1 400 de unități de cont.

(2) În ceea ce privește obiectele fixate în exteriorul vehiculului, inclusiv portbagajele la care se face referire la alineatul (1), operatorul de transport nu este răspunzător de obiectele situate în exteriorul vehiculului decât dacă se dovedește că pierderea sau paguba rezultă dintr-o acțiune sau o omisiune pe care operatorul de transport a comis-o fie cu intenția de a provoca o astfel de pierdere sau pagubă, fie în mod neglijent și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta o astfel de pierdere sau pagubă.

Articolul 47

Dreptul aplicabil

Sub rezerva dispozițiilor prezentei secțiuni, dispozițiile secțiunii 2 referitoare la răspunderea pentru bagaje se aplică în cazul vehiculelor.

Capitolul IV

Dispoziții comune

Articolul 48

Decăderea din dreptul de a invoca limitele de răspundere

Limitele de răspundere prevăzute în aceste reguli uniforme, precum și dispozițiile legislației naționale, care limitează despăgubirea la o sumă fixă, nu se aplică dacă se dovedește că pierderea sau paguba rezultată în urma unei acțiuni sau omisiuni pe care operatorul de transport a comis-o fie cu intenția de a provoca o astfel de pagubă, fie în mod neglijent și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta o astfel de pagubă.

Articolul 49

Convertibilitatea și dobânda

(1) În cazul în care calculul despăgubirii impune convertibilitatea sumelor exprimate în valută, convertibilitatea este efectuată la rata de schimb aplicabilă în ziua și locul în care a fost făcută plata despăgubirii.

- (2) Persoana îndreptătită poate pretinde dobândă asupra despăgubirii, calculată la un procent de cinci la sută per an, de la data reclamației prevăzute la articolul 55 sau, dacă nu s-a făcut nici o reclamație, de la data acționării în justiție.
- (3) Cu toate acestea, în cazul unei despăgubiri care trebuie plătită în temeiul articolelor 27 și 28, dobânda se aplică doar de la data în care au avut loc evenimentele semnificative pentru evaluarea sumei despăgubirii, dacă data vizată este ulterioară datei reclamației sau datei acționării în justiție.
- (4) În cazul bagajelor, dobânda este datorată doar dacă despăgubirea depășește 16 unități de cont pe buletin de bagaje înregistrate.
- (5) În cazul bagajelor, dacă persoana îndreptătită nu îi dă operatorului de transport, într-un termen care i-a fost fixat în mod rezonabil, piesele justificative cerute pentru soluționarea definitivă a reclamației, dobânda nu curge în perioada dintre expirarea timpului fixat și depunerea efectivă a documentelor în cauză.

Articolul 50

Răspunderea în caz de accident nuclear

Operatorul de transport este exonerat de răspunderea care îi revine în temeiul prezentelor Reguli uniforme atunci când pierderea sau paguba a fost cauzată în urma unui accident nuclear și atunci când operatorul unei instalații nucleare, sau altă persoană care îl înlocuiește este răspunzătoare pentru pierderea sau paguba prevăzută de actele cu putere de lege ale unui stat care reglementează răspunderea în domeniul energiei nucleare.

Articolul 51

Persoanele pentru care răspunde operatorul de transport

Operatorul de transport răspunde de agenții săi și de alte persoane ale căror servicii le utilizează pentru executarea transportului atunci când agenții și persoanele menționate acționează în exercițiul funcțiunii lor. Administratorii infrastructurii feroviare pe care se efectuează transportul sunt considerați persoane ale căror servicii le utilizează operatorul de transport pentru executarea transportului.

Articolul 52

Alte acțiuni

- (1) În toate cazurile în care se aplică prezentele Reguli uniforme, orice acțiune în responsabilitate, indiferent de motive, nu poate fi intentată împotriva operatorului de transport decât în condițiile și în limitele prezentelor Reguli uniforme.
- (2) Aceeași procedură se aplică oricărei acțiuni intentate împotriva agenților și a altor persoane de care răspunde operatorul de transport în temeiul articolului 51.

TITLUL V

RĂSPUNDEREA CĂLĂTORULUI

Articolul 53

Principii specifice de răspundere

Călătorul este răspunzător față de operatorul de transport pentru orice pierdere sau pagubă:

- (a) rezultată din nerespectarea obligațiilor sale în temeiul
1. articolelor 10, 14 și 20,
 2. dispozițiilor specifice pentru transportul vehiculelor, conținute în Condițiile generale de transport, sau
 3. Regulamentului privind transportul internațional feroviar de mărfuri periculoase (RID); sau
- (b) cauzată de către obiectele și animalele care îl însoțesc,

cu excepția cazului în care dovedește că pierderea sau paguba a fost cauzată de circumstanțe pe care nu le putea evita și pe ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina, în ciuda faptului că a făcut dovada diligenței cerute unui călător conștiincios. Această dispoziție nu aduce atingere răspunderii operatorului de transport în temeiul articolului 26 și al articolului 33 alineatul (1).

TITLUL VI

EXERCITAREA DREPTURILOR

Articolul 54

Constatarea unei pierderi parțiale sau a unei avarieri

- (1) În cazul în care o pierdere parțială sau o avariere a unui obiect aflat în sarcina operatorului de transport (bagaje, vehicule) este descoperită sau presupusă de către operator de transport sau pretinsă de către persoana îndreptățită, operatorul de transport trebuie, fără întârziere și, dacă este posibil, în prezența persoanei îndreptățite, să întocmească un proces-verbal care să specifice natura pierderii sau a pagubei, condiția obiectului și, pe cât posibil, importanța pierderii sau pagubei, cauza acesteia și momentul în care s-a produs.
- (2) O copie a procesului-verbal de constatare trebuie să fie transmisă gratuit persoanei îndreptățite.
- (3) În cazul în care persoana îndreptățită nu acceptă constatările din procesul-verbal, aceasta poate solicita ca starea bagajelor sau a vehiculului, precum și cauza și suma pierderii sau a pagubei să fie constatate de către un expert numit fie de părțile contractului de transport, fie de către o instanță. Procedura ce trebuie respectată este reglementată de actele cu putere de lege ale statului în care are loc constatarea.

Articolul 55

Reclamațiile

- (1) Reclamațiile referitoare la răspunderea operatorului de transport în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor trebuie adresate în scris operatorului de transport împotriva căruia poate fi introdusă o acțiune în justiție. În cazul unui transport reglementat de un contract unic și efectuat de operatori de transport succesivi, reclamațiile pot fi adresate primului și ultimului operator de transport, precum și operatorului de transport care are sediul principal, sucursala sau reprezentanța care a încheiat contractul de transport în statul în care călătorul este domiciliat sau își are reședința obișnuită.
- (2) Celelalte reclamații referitoare la contractul de transport trebuie adresate în scris operatorului de transport menționat la articolul 56 alineatele (2) și (3).
- (3) Documentele pe care persoana îndreptățită le consideră utile pentru a însoți reclamația trebuie prezentate fie în original, fie sub formă de copii, dacă este cazul, copiile fiind autentificate corespunzător, dacă o cere operatorul de transport. Atunci când are loc soluționarea reclamației, operatorul de transport poate solicita restituirea legitimației de transport, a buletinului de înregistrare a bagajelor și a buletinului de transport.

Articolul 56

Operatorii de transport care pot fi acționați în justiție

- (1) O acțiune în justiție bazată pe răspunderea operatorului de transport în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor nu poate fi introdusă decât împotriva operatorului de transport răspunzător în temeiul articolului 26 alineatul (5).
- (2) Sub rezerva alineatului (4), celelalte acțiuni în justiție introduse de călători pe baza contractului de transport nu pot fi intentate decât împotriva primului operator de transport, a ultimului operator de transport sau a operatorului de transport care a efectuat acea parte a transportului în cursul căreia s-a produs faptul generator al acțiunii în justiție.
- (3) Atunci când, în cazul unor transporturi efectuate de operatori de transport succesivi, operatorul de transport care trebuie să livreze bagajele sau vehiculul este înscris cu consimțământul său pe buletinul de bagaje înregistrate sau pe buletinul de transport, acesta poate fi acționat în justiție în conformitate cu alineatul (2), chiar dacă nu a preluat bagajele sau vehiculul.
- (4) Acțiunea în justiție pentru recuperarea unei sume plătite în baza contractului de transport poate fi introdusă împotriva operatorului de transport care a perceput suma sau împotriva operatorului de transport în beneficiul căruia a fost percepută această sumă.
- (5) Acțiunea în justiție poate fi introdusă împotriva unui operator de transport diferit de cei menționați la alineatele (2) și (4) atunci când acțiunea este prezentată ca cerere reconvențională sau ca excepție în instanță referitoare la o reclamație principală bazată pe același contract de transport.
- (6) În măsura în care prezentele Reguli uniforme se aplică operatorului de transport substituit, acesta poate de asemenea să fie acționat în justiție.
- (7) Dacă reclamantul poate alege între mai mulți operatori de transport, dreptul său de opțiune se stinge de îndată ce introduce o acțiune în justiție împotriva unuia dintre ei; aceasta se aplică de asemenea dacă reclamantul poate alege între unul sau mai mulți operatori de transport și un operator de transport substituit.

*Articolul 58***Stingerea dreptului de acțiune în justiție în caz de deces sau vătămare corporală**

- (1) Orice drept de acțiune în justiție al persoanei îndreptățite, bazat pe răspunderea operatorului de transport în caz de deces sau vătămare corporală, se stinge dacă persoana îndreptățită nu semnalează accidentul suferit de călător, într-un termen de douăsprezece luni de la data constatării pierderii sau pagubei, unuia dintre operatorii de transport căruia îi poate fi prezentată o reclamație în conformitate cu articolul 55 alineatul (1). În cazul în care persoana îndreptățită sesizează verbal accidentul operatorului de transport, acesta trebuie să elibereze o dovadă a acestei sesizări verbale.
- (2) Cu toate acestea, acțiunea în justiție nu se stinge dacă:
- (a) în termenul prevăzut la alineatul (1), persoana îndreptățită a prezentat o reclamație unuia dintre transportatorii desemnați la articolul 55 alineatul (1);
 - (b) în termenul prevăzut la alineatul (1), operatorul de transport răspunzător a luat cunoștință de accident pe o altă cale;
 - (c) accidentul nu a fost semnalat sau a fost semnalat târziu în urma unor circumstanțe care nu pot fi imputate persoanei îndreptățite;
 - (d) persoana îndreptățită dovedește că accidentul a avut drept cauză o vină a operatorului de transport.

*Articolul 59***Stingerea acțiunii în justiție rezultată din transportul de bagaje**

- (1) Acceptarea bagajelor de către persoana îndreptățită stinge orice acțiune în justiție împotriva operatorului de transport, rezultată din contractul de transport, în caz de pierdere parțială, avariere sau întârziere la livrare.
- (2) Cu toate acestea, acțiunea în justiție nu se stinge:
- (a) în caz de pierdere parțială sau avariere dacă
 1. pierderea sau avarierea a fost constatată în conformitate cu articolul 54 înainte ca persoana îndreptățită să accepte bagajele;
 2. constatarea care ar fi trebuit să fie făcută în conformitate cu articolul 54 a fost omisă exclusiv din vina operatorului de transport;
 - (b) în caz de pierdere sau avariere neobservabilă, a cărei existență este constatată după acceptarea bagajelor de către persoana îndreptățită, dacă aceasta din urmă
 1. solicită o constatare în conformitate cu articolul 54 imediat după descoperirea pierderii sau avarierii, cel mai târziu în termen de trei zile de la acceptarea bagajelor și
 2. dovedește în plus că pierderea sau avarierea a survenit în perioada dintre luarea în primire de către operatorul de transport și livrare;
 - (c) în caz de întârziere la livrare, dacă persoana îndreptățită și-a valorificat drepturile, în termen de douăzeci și una de zile, împotriva unuia dintre operatorii de transport menționați la articolul 56 alineatul (3);
 - (d) persoana îndreptățită dovedește că pierderea sau avarierea a avut drept cauză o vină a operatorului de transport.

*Articolul 60***Termenul de prescripție**

- (1) Termenul de prescripție a acțiunii în justiție privind daunele-interese bazate pe răspunderea operatorului de transport în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor este:
- (a) în cazul unui călător, trei ani începând din ziua următoare accidentului;
 - (b) în cazul celorlalte persoane îndreptățite, trei ani începând de a doua zi după decesul călătorului, fără ca acest termen să poată totuși depăși cinci ani din ziua următoare accidentului.

(2) Termenul de prescripție pentru celelalte acțiuni rezultate din contractul de transport este de un an. Cu toate acestea, termenul de prescripție este de doi ani în cazul unei acțiuni în justiție pentru pierdere sau avariere rezultată dintr-o acțiune sau omisiune comisă fie cu intenția de a provoca o astfel de pagubă, fie în mod neglijent și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta o astfel de pagubă.

(3) Termenul de prescripție prevăzut la alineatul (2) curge pentru acțiuni în justiție:

- (a) pentru despăgubirea pierderii totale, din a paisprezecea zi care urmează expirării termenului prevăzut la articolul 22 alineatul (3);
- (b) pentru despăgubirea pierderii parțiale, a avarierii sau a întârzierii la livrare începând din ziua în care a avut loc livrarea;
- (c) în toate celelalte cazuri referitoare la transportul călătorilor începând din ziua expirării valabilității legitimației de transport.

Ziua indicată pentru începerea termenului de prescripție nu este inclusă în termen.

(4) [...]

(5) [...]

(6) Suspendarea și întreruperea termenului de prescripție sunt, de altfel, reglementate de dreptul intern.

TITLUL VII

RAPORTURILE DINTRE OPERATORII DE TRANSPORT

Articolul 61

Repartizarea prețului de transport

(1) Orice operator de transport trebuie să plătească operatorilor de transport interesați partea care le revine dintr-un transport pe care l-a încasat sau pe care ar fi trebuit să-l încaseze. Modalitățile de plată sunt fixate prin convenție între operatori de transport.

(2) Articolul 6 alineatul (3), articolul 16 alineatul (3) și articolul 25 se aplică și în privința raporturilor dintre operatori de transport succesivi.

Articolul 62

Dreptul la regres

(1) Operatorul de transport care a plătit o despăgubire în temeiul prezentelor Reguli uniforme are un drept de regres împotriva operatorilor de transport care au participat la transport în conformitate cu prevederile următoare:

- (a) operatorul de transport care a cauzat pierderea sau avarierea este singurul răspunzător;
- (b) atunci când pierderea sau avarierea a fost cauzată de mai mulți operatorii de transport, fiecare dintre ei răspunde pentru pierderea sau avarierea pe care a provocat-o; dacă o asemenea diferențiere este imposibilă, despăgubirea este repartizată între operatori de transport în conformitate cu litera (c);
- (c) dacă nu se poate dovedi care dintre operatorii de transport a cauzat pierderea sau avarierea, despăgubirea este repartizată între toți operatorii de transport care au participat la transport, cu excepția celor care demonstrează că pierderea sau avarierea nu a fost cauzată de ei; această repartizare se face proporțional cu partea din prețul de transport care îi revine fiecărui operator de transport.

(2) În cazul insolvenței unuia dintre acești operatori de transport, partea neplătită care îi revine acestuia este repartizată între toți ceilalți operatori de transport care au participat la transport, proporțional cu prețul de transport care îi revine fiecăruia.

Articolul 63

Procedura de regres

(1) Validitatea plății efectuate de către operatorul de transport care exercită un drept de regres în conformitate cu articolul 62 nu poate fi contestată de către operatorul de transport împotriva căruia este exercitat regresul atunci când despăgubirea a fost stabilită de o instanță sau când acestui ultim operator de transport, înștiințat în mod corespunzător de proces, i se permite să intervină în proces. Instanța sesizată prin acțiunea principală în justiție fixează termenele acordate pentru o astfel de chemare în judecată și pentru intervenția la proces.

- (2) Operatorul de transport care își exercită dreptul de regres trebuie să-și prezinte reclamația în una și aceeași instanță, împotriva tuturor operatorilor de transport cu care nu a ajuns la o înțelegere, sub sancțiunea de a-și pierde dreptul de regres împotriva celor pe care nu i-a acționat în judecată.
- (3) Instanța statuează printr-o unică și singură hotărâre asupra tuturor acțiunilor în regres cu care este sesizată.
- (4) Operatorul de transport care dorește să-și valorifice dreptul de regres poate sesiza instanța statului pe teritoriul căruia unul din operatorii de transport participanți la transport își are sediul principal, sucursala sau reprezentanța care a încheiat contractul de transport.
- (5) Atunci când acțiunea în justiție trebuie introdusă împotriva mai multor operatori de transport, operatorul de transport reclamant o poate alege, dintre instanțele competente în conformitate cu alineatul (4), pe aceea în fața căreia își va introduce regresul.
- (6) Nu pot fi introduse în instanță atât o acțiune în regres, cât și o cerere de despăgubire exercitate de persoana îndreptățită în baza contractului de transport.

Articolul 64

Acorduri referitoare la regres

Operatorii de transport sunt liberi să încheie între ei acorduri care derogă de la articolele 61 și 62.

ANEXA II

INFORMAȚIILE MINIME CARE TREBUIE FURNIZATE DE CĂTRE ÎNȚREPRINDERILE FERROVIARE ȘI/SAU VÂNZĂTORII DE LEGITIMAȚII DE CĂLĂTORIE**Partea I: Informațiile anterioare călătoriei**

Condițiile generale aplicabile contractului

Orarele și condițiile pentru cea mai rapidă călătorie

Orarele și condițiile pentru cele mai mici prețuri

Accesibilitatea, condițiile de acces și disponibilitatea la bord a echipamentelor pentru persoanele cu handicap și persoanele cu mobilitate redusă

Accesibilitatea și condițiile de acces pentru biciclete

Disponibilitatea locurilor în vagoanele pentru fumători și nefumători, în vagoanele de clasa întâi și clasa a doua, precum și în cușetele și vagoanele de dormit

Orice activitate care ar putea întrerupe sau întârzia serviciile

Disponibilitatea serviciilor de la bord

Procedurile pentru reclamarea bagajelor pierdute

Procedurile pentru depunerea plângerilor.

Partea a II-a: Informațiile din timpul călătoriei

Serviciile de la bord

Următoarea gară

Întârzierile

Principalele legături

Aspecte privind securitatea și siguranța.

ANEXA III

NORMELE MINIME DE CALITATE A SERVICIILOR

Informațiile și legitimațiile de călătorie

Punctualitatea serviciilor și principiile generale pentru a face față disfuncționalităților serviciilor

Anularea serviciilor

Stadiul de curățenie a materialului rulant și a echipamentelor gărilor (calitatea aerului din vagoane, igiena echipamentelor sanitare etc.)

Evaluarea satisfacției clienților

Tratarea plângerilor, rambursările și despăgubirile în caz de nerespectare a normelor de calitate a serviciului

Asistența acordată persoanelor cu handicap și persoanelor cu mobilitate redusă.
